

18. etapa, štvrtok 24. júl

PAU – HAUTACAM

ŠTART: PAU

- 66. raz je **etapovým mestom TdF**, spolu s Parížom a Bordeaux patrí k najtradičnejším lokalitám „Starej Dámy“, mesto je označované aj ako „brána do Pyrenejí“

- narodili sa tu také **osobnosti** ako kráľ Henrich IV. alebo zo súčasníkov trojnásobný olympijský víťaz, bývalý kanoista a bývalý veľký konkurent nášho Michala Martikána, Tony Estanguet

- v Pau sa nachádza údajne najstaršie golfové ihrisko na európskom kontinente, tiež národné centrum kajakárov a kanoistov, známy motoristický okruh alebo národný žrebčín, ktorý dal zriadiť ešte Napoleon

(120,1 KM - 117,5 KM) Côte de Bénégacq

- vrchárska prémia tretej kategórie
- dĺžka stúpania 2,6 kilometra a priemerné prevýšenie 6,7%

(91,5 KM - 89,5 KM) Côte de Loucrup

- stúpanie tretej kategórie
- dĺžka stúpania 2 kilometre a priemerné prevýšenie 7%

(84 KM) TRÉBONS, šprintérska prémia

(80,5 KM) BAGNÈRES-DE-BIGORRE

- mestečko, ktoré sa môže pochváliť **termálnymi kúpeľmi**, ktoré patria k najvýznamnejším v Pyrenejách, tunajšiu liečivú vodu využívali už Rimania, v súčasnosti ju používajú najmä proti problémom s dýchaním

- miestnymi atrakciami sú aj **gotická jakobínska veža**, ktorá je osemboká, 35 metrov vysoká a využíva sa ako zvonica, vzácny je tiež **kostol sv. Vincenta** zo 14. storočia, kontrastom kostola je, že gotickú architektúru dopĺňa na jednej zo strán renesančný oblúk, ďalšou miestnou atrakciou je **jaskyňa Médous**

(75 KM) BAUDÉAN

- špecialitou tejto obce je **múzeum Dominique Larreya**, ktorý bol hlavným chirurgom Napoleonovej veľkej armády, priekopníkom vo vojenskej chirurgii a patrí medzi zakladateľov akútnej medicíny, jeho ideu mobilných ambulancií prevzali všetky moderné armády, napríklad aj slávna Mobile Army Surgical Hospital (M.A.S.H)

- nachádza sa tu aj **kostol svätého Martina** zo 16. storočia, so zvonnicou a štyrmi vežičkami

Trasa Tour de France 2014 (Rastislav Boris, Cycling-Info.sk)

(73,5 KM – 72 KM) CAMPAN

- obec, ktorá sa preslávila vďaka TdF v roku 1913, keď pri zjazde z Tourmaletu vrazilo auto do cyklistu **Eugena Christophu** a pokazilo mu bicykel, vtedy samozrejme neboli k dispozícii mechanické vozidlá a jazdec si mohol pomôcť jedine sám, francúzsky cyklista napokon šliapal 15 kilometrov pešo a našiel v tejto dedinke Campan pod Tourmaletom kováčsku dielňu, v ktorej si zlomenú vidlicu dokázal opraviť, mal aj šťastie, keďže predtým začínal ako zámočník, napriek tomu chôdzou a opravou bicykla stratil vtedy asi štyri hodiny, ale napokon prišiel Eugene Christophe do Paríža na výbornom siedmom mieste

(55 KM) LA MONGIE

- významné **športové stredisko**, je rajom pre cyklistov i lyžiarov, stredisko hostilo aj SP v lyžovaní v roku 1985, tunajšia lanovka vyváža turistov k observatóriu

(67,1 KM - 50 KM) Col du Tourmalet (2 115 m), Souvenir Jacques Goddet

- stúpanie HC kategórie
- dĺžka stúpania 17,1 kilometra a priemerné prevýšenie 7,3%
- na vrchole vo výške 2115 metrov nad morom je **pamätník Jacquesa Goddeta**, bývalého riaditeľa Tour de France, prvý jazdec, ktorý prejde cez Tourmalet dostane cenu Jacquesa Goddeta
- patrí k najlegendárnejším kopcom TdF, prvýkrát sa išiel v roku **1910**, vtedy to najlepšie bez prehadzovačiek zvládol domáci Oscare Lapize, no v cieľi údajne prirovnal organizátorov kvôli náročnosti k „vrahom“
- posledným jazdcom, ktorý prešiel Tourmaletom ako prvý a zároveň vyhral TdF bol **Eddy Merckx** v roku 1969, teda ak nerátame triumf Andyho Schlecka z roku 2010 od zeleného stolu

(39 KM) BARÈGES

- v tejto obci sa nachádzajú najvyššie položené francúzske **kúpele**, špecializujú sa na kĺbové ochorenia, majú tu tiež jednu z najvýznamnejších a najstarších **lyžiarskych zjazdoviek** v Pyrenejách

(31,5 KM) LUZ-SAINT-SAUVEUR

- od roku 1861 tu majú **monumentálny kamenný most** s jedným oblúkom, ktorý dal postaviť Napoleon III., most má dĺžku 68 metrov a výšku 63 metrov nad riekou, vďaka tomu ho niekedy využívajú aj na bungee-jumping

(13,6 KM – 0 KM) Montée du Hautacam

- stúpanie HC kategórie
- dĺžka stúpania 13,6 kilometra a priemerné prevýšenie 7,8%, najťažší úsek je medzi 8. a 9. kilometrom, kde je priemerné prevýšenie nad 11%

CIEĽ: HAUTACAM

- toto mestečko je etapovým miestom piatykrát
- je ďalším významným strediskom cestovného ruchu.